

(151)

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 02

Sardar Patel University**M. A. Examination IVth Semester (CBCS) Sanskrit****Saturday Date: 31/03/2018 Time: 02:00 p.m. to 05:00 p.m.****PA04C SAN06: Anubhashya of Vallabhacharya Adhyay-II (Selected Sutras)
& Shribhashya of Ramanujacarya (Para- 45 to 100)****Total Marks: 70****(૧૦)**

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)

૧. બ્રહ્મસૂત્ર અણુભાષ્યના બીજા અધ્યાયના બીજા પાદમાં કેટલાં અધિકરણ છે ?
 (A) ૧૩ (B) ૦૮
 (C) ૧૬ (D) ૧૨
૨. વલ્લભાચાર્યજી બ્રહ્મસૂત્રની કેટલે સૂત્રસંખ્યા સ્વીકારે છે ?
 (A) ૫૪૭ (B) ૫૬૨
 (C) ૫૫૪ (D) ૫૫૫
૩. વલ્લભ સંપ્રદાયમાં બેઠકોની સંખ્યા કેટલી છે ?
 (A) ૮૪ (B) ૯૪
 (C) ૭૪ (D) ૧૦૮
૪. અણુભાષ્યમાં કુલ કેટલી કારિકાઓ છે ?
 (A) ૭૧ (B) ૮૧
 (C) ૧૦૨ (D) ૬૨
૫. અણુભાષ્ય પર મુરલીધરજીએ કઈ ટીકા રચી છે ?
 (A) રશ્મિ (B) વાગીશપ્રસાદ
 (C) વ્યાખ્યા (D) વેદાંતચંદ્રિકા
૬. નીચેનામાંથી આલવાર નથી.
 (A) અમરસાર (B) મધુકવિ
 (C) ભક્તિસાર (D) ગોદામા
૭. _____ નામ કેનચિત્ વિશેષેણ વિયુક્તસ્ય ગ્રહણમ્।
 (A) પ્રત્યભિજ્ઞા। (B) સવિકલ્પકમ્।
 (C) નિર્વિકલ્પકમ્। (D) સાયુજ્યમ્।
૮. અભ્યાસક્રમને આધારે રામાનુજે નીચેનામાંથી કયા વાદનું ખંડન કર્યું છે ?
 (A) શુદ્ધદ્વૈત (B) અચિંત્યભેદાભેદ
 (C) દ્વૈતવાદ (D) ભેદાભેદ
૯. 'વિજ્ઞાનઘન એવ।' એ વાક્ય કયા ઉપનિષદનું છે ?
 (A) બૃહદારણ્યક (B) શ્વેતાશ્વતર
 (C) છાંદોગ્ય (D) મુંડક
૧૦. 'અહમાત્મા ગુડાકેશ.....।' આ વાક્ય કયા ગ્રંથનું છે ?
 (A) વિષ્ણુપુરાણ (B) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા
 (C) બ્રહ્મપુરાણ (D) કુર્મપુરાણ

1

(P.T.O.)

પ્ર- ૨ કાર્યકોટિ બ્રહ્મ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૨ શુદ્ધાદ્વૈતવાદ વિશે નોંધ લખો.

(૧૫)

પ્ર- ૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬)

૧. તુલ્યબલાનાં પરસ્પરવિરોધે ન પ્રકારાન્તરસ્થિતિરિતિ। તતો યુક્ત્યા શ્રુતિવિપ્રતિષેધપરિહારઃ। તતો દ્વિતીયે પાદે વેદબોધકત્વાભાવેપિ તૈરપિ સ્વાતન્ત્ર્યેણ કશ્ચન પુરુષાર્થઃ સેત્સ્યતીત્યાશઙ્ક્ય બાહ્યાબાહ્ય-મતાન્યેકીકૃત્ય નિરાકરોતિ। બ્રાન્તેસ્તુલ્યત્વાત્। તતઃ સમ્યગ્વેદાર્થવિચારાયૈવ વૈદિકપદાર્થાનાં ક્રમ-સ્વરૂપવિચારઃ પાદદ્વયેન। અતઃ સમ્પૂર્ણેનાપ્યધ્યાયેનાવિરોધઃ પ્રતિપાદ્યતે। કપિલાદિમહર્ષિકૃતસ્મૃતેર્ન મન્વાદિવદન્યત્રોપયોગઃ। મોક્ષૈકોપયોગિત્વાત્।

૨. શ્રુતિવાક્યેષુ પરસ્પરવિરોધઃ પરિહ્રિયતે વિપ્રતિષેધપરિહારાય। મીમાંસાયાસ્તદર્થ પ્રવૃત્તત્વાત્ શક્ય-વિરોધાભ્યામ્। તથા ચ બ્રહ્મવાદે જડજીવયોર્વિરુદ્ધાંશનિરાકરણાય તૃતીયપાદારમ્ભઃ। દ્વિવિધા હિ વેદાન્તે સૃષ્ટિઃ। ભૂતભૌતિકં સર્વં બ્રહ્મણ એવ વિસ્ફુલ્લિન્ન્યાયેનૈકા। અપરા વિચારક્રમેણ। સા ચાનામરૂપાત્મનો નામરૂપત્વેનાભિવ્યક્તિઃ। સજડસ્યૈવ કાર્યત્વાત્। તસ્ય જીવસ્ય ત્વંશત્વેનૈવ ન નામરૂપસમ્બન્ધઃ।

પ્ર- ૩ (બ) ગમે તે એક સૂત્ર સમજાવો:

(૦૮)

૧. તદનન્યત્વમારમ્ભણશબ્દાદિભ્યઃ।

૨. ન વાયુક્રિયે પૃથગુપદેશાત્।

પ્ર- ૪ રામાનુજના મતે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણની સવિસ્તર ચર્ચા કરો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૪ રામાનુજ અને શંકરના મતોની તુલના કરો.

(૧૫)

પ્ર- ૫ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬)

૧. ન ચ ચક્ષુષા સન્માત્રં ગૃહ્યતે, તસ્ય રુપરુપિરુપૈકાર્થસમવેતપદાર્થગ્રાહિત્વાત્। નાપિ ત્વચા; સ્પર્શવદ્ વસ્તુવિષયત્વાત્। શ્રોત્રાદીન્યપિ ન સન્માત્રવિષયાણિ, કિન્તુ શબ્દરસગન્ધલક્ષણવિશેષવિષયાણ્યેવ। અતઃ સન્માત્રસ્ય ગ્રાહકં ન કિન્ચિદિહ દૃશ્યતે। નિર્વિશેષસન્માત્રસ્ય ચ પ્રત્યક્ષેણૈવ ગ્રહણં તદ્વિષયાગમસ્ય પ્રાપ્ત-વિષયત્વેનાનુવાદકત્વમેવ સ્યાત્, સન્માત્રબ્રહ્મણઃ પ્રમેયભાવશ્ચ। તતો જડત્વનાશિત્વાદયસ્ત્વયૈવોક્તાઃ। અતો વસ્તુસંસ્થાનરૂપજાત્યાદિલક્ષણભેદવિશિષ્ટવિષયમેવ પ્રત્યક્ષમ્।

૨. યસ્યામતં તસ્ય મતમ્- અવિજ્ઞાતં વિજ્ઞાનતામ્ ઇતિ બ્રહ્મણો જ્ઞાનાવિષયત્વમુક્તિમિતિ ચેત્, બ્રહ્મવિદ્ આપ્નોતિ પરમ્, બ્રહ્મ વેદ બ્રહ્મૈવ ભવતિ ઇતિ જ્ઞાનાન્મોક્ષોપદેશો સ્યાત્। અસન્નેવ સ ભવતિ અસદ્બ્રહ્મેતિ વેદ ચેત્। અસ્તિ બ્રહ્મેતિ ચેદ્વેદ સન્તમેનં તતો વિદુઃ।। ઇતિ બ્રહ્મવિષયજ્ઞાનાસદ્ભાવસદ્ભાવાભ્યામાત્મનાશમ્ આત્મસત્તાં ચ વદતિ। અતો બ્રહ્મવિષયવેદનમેવાપવર્ગોપાયં સર્વાઃ શ્રુતયો વિદધતિ। જ્ઞાનં ચોપાસના-ત્મકમ્, ઉપાસ્યં ચ બ્રહ્મ સગુણમિત્યુક્તમ્।

પ્ર- ૫ (બ) નોંધ લખો (ગમે તે એક).

(૦૮)

૧. 'સત્યં જ્ઞાનં અનન્તં બ્રહ્મ'નું રામાનુજચાર્યે કરેલું અર્થઘટન.

૨. વિશિષ્ટાદ્વૈત મત વિશે ચર્ચા કરો.